

2015

BILTEN7

PSSS UŽICE

Jul. 2015.

31.07.2015.

SADRŽAJ BILTENA

Tema: Zaštita povrća u plastenicima od pregrevavanja i prevelike osvetljenosti

dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo

Tema: Zelena rezidba

- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo

Tema: Bloč virus maline (RLBV)

- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema: Ambrozija

- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema: Kontrola ishrane krava i ocenjivanje telesne kondicije

- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo

Tema: Uklanjanje starih izdanaka i privremeno vezivanje jednogodišnjih izdanaka u malinjacima posle berbe

- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo

Tema: Obroci u fazi telenja i normalizacija ishrane

- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac iz oblasti stočarstva

Tema: Podizanje kupinjaka

- dipl.ing. Snežana Janjić

Tema: Hranljiva i upotrebna vrednost plodova kupine

- Dipl.ing. Ana Prokić

Stanje useva - Ljubodrag Pantelić, dipl.ing

Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina: Suzbijanje korova na strništu

- dipl.ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

- Dipl.ing, Miroslav Milivojević- direktor i stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac za stočarstvo
- dipl.ing. Snežana Janjić, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Ana Prokić, savetodavac za voćarstvo

50 ГОДИНА СА ВАМА

ПССС ЛИДЕР ИНФОРМАЦИЈА

који прати и имплементира нове трендове и технологије у производњи, специфичан систем рада и имплементација нових знања, лидерску позицију знања имплементира у производњу код непосредних произвођача.

Кроз свакодневно обављање својих активности постајемо препознатљиво име на тржишту знања.

Спремни смо са пружимо стручну помоћ из области:

- ратарства
- сточарства
- воћарства
- заштите биља
- као и да отклонимо све недоумице у пољопривредној производњи

ПССС је систем који има:

- 50 пуних година рада;
- 15 запослених стручњака са седиштем у Ужицу
- Професионалан стручни кадар који једноставно и брзо повезује знање са праксом
- Ажурирање нових стручних информација и знања

**Брз проток информација од ПССС према вама и обрнуто,
омогућава ефикасно решавање искрслих проблема!**

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266

e- mail: pssuzice@sbb.rs

Zaštita povrća u plastenicima od pregrevanja i prevelike osvetljenosti

Svakodnevne visoke letnje temperature dovode do pregrevanja u plastenicima i staklenicima, što može imati za posledicu pojavu opekotina na samim biljkama i plodovima. Takođe, povrće tokom leta treba zaštititi od prevelike osvetljenosti i delovanja ultravioletnog zračenja.

Rešenje ovog problema neki povrtari videli su u prskanju spoljnog zida zaštićenog prostora vodom. Međutim, ova mera zaštite ne daje zadovoljavajuće rezultate pre svega zbog velike potrošnje vode, zadržavanja kalcijum karbonata i što dolazi do nejednakog prelamanja svetlosti.

Jedno od rešenja ovog problema je korišćenje specifične boje koja se može naneti ručnom prskalicom na staklo i foliju. Bitno za ove boje (preparate) je:

- da su ekološki prihvatljivi;
- postojani na visoke temperature;
- lako se skidaju;

Sloj boje koji se nanosi mora biti ujednačen. Naneti sloj „filma“ skida se odgovarajućim preparatom koji se mora naneti na suhu foliju i po isteku 15 minuta opere se vodom tako da folija ostaje potpuno čista.

U praksi su se odlično pokazale tzv. mreže za senčenje, koje pored toga štite povrće od visokih temperatura i prevelike osvetljenosti dobra su zaštita i od grada. Mogu se navlačiti preko plastenika i staklenika ili se mogu koristiti samostalno. Izrađuju se od polietilena, velike gustine, a razlikuju se po strukturi i boji. Najčešće su bele, zelene ili ljubičaste boje i specijalno pokriveno Al-prevlakom.

Sve ove mreže mogu se uspešno koristiti i na otvorenom polju. Bitno je znati izabrati određenu vrstu mreže da bi se postigao željeni cilj proiuzvodnje, a ista učinila rentabilnom.

Količina svetlosti koju mreža može da blokira zavisi pre svega od veličine otvora, kao i od debljine i oblika vlakana.

U uslovima povećane vlažnosti kada je potrebna dobra izmena vazduha da bi se izbegla pojava bolesti, mreža se mora skidati. Naime, ako manje vazduha prolazi kroz mrežu stvara se nepoželjna razlika u temperaturi, vlazi i samom kretanju vazduha što će pogodovati razvoju bolesti na gajenim biljkama.

Prilikom izbora mreže takođe treba voditi računa o jačini mreže kako bi mogla pored ostalog izdržati i grad kao elementarnu nepogodu.

U savremenim objektima koriste se i znatno bolji prekrivači tzv. Al – ekrani koji tokom leta odbijaju sunčevu svetlost i toplotu, a istovremeno stvaraju difuznu svetlost koja posebno odgovara biljkama, a zimi utiču na povećanje temperature vazduha u objektu. Ponaša se slično ogledalu.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Zelena rezidba

Zelena rezidba je agrotehnička mera koja se u intenzivnom voćarenju primenjuje kod većine voćnih vrsta. Zelena ili „letnja „ rezidba kako je najčešće nazivaju, smatra se kao dopuna zimske rezidbe, međutim nije tako. Ona može biti korekcija zimske rezidbe, ali ona treba da bude obavezna kod svih drvenastih voćnih vrsta. Zelena rezidba ima depresivno delovanje kod bujnih sorata voća.

Cilj zelene rezidbe jeste uspostavljanje fiziološke ravnoteže između ugljenih hidrata i azota, koja garantuje umeren rast i ranu, redovnu, obilnu i dugotrajnu rodost voćaka. Uklanjanjem viška vertikalnih letorasta „vodopija“ dolazi do boljeg osunčavanja i obojenosti plodova.

Vreme izvodjenja rezidbe je od momenta kretanja vegetacije do opadanja lista. Praktično možemo reći da svaki letorast koji se pojavi u kruni na mestu gde ne treba da postoji treba da bude uklonjen. Letorasti svojom produkcijom lisne mase doprinose pojačanju opste vitalnosti voćke pa ih u prvim fazama razvoja ne uklanjamo, međutim kada oni svojim porastom počinju da ugrožavaju voćku njihovo postojanje je neopravdano.

Kako vršimo rezidbu. Za izvodjenje „letnje“ rezidbe važe svi principi kao i za „zimsku „ rezidbu koja se izvodi u mirovanju vegetacije. Ovde se misli uglavnom na urednost tj. na preseke grana, da budu pravi, da budu neposredno uz osnovnu granu i.t.d. Letoraste koji su iznikli iz centralne prozračnice a nisu izrazito bujni i nisu vertikalno orjentisani ne treba uklanjati već ih treba koristiti za zamenu starijih rodničkih grana. Takođe letoraste iz centralne prozračnice ako su na praznom prostoru a vertikalni su trebamo ih poviti u cilju stvaranja buduće rodne grane. Ovom rezidbom uklanjamo sve grane koje su pale na zemlju i prave dobar oslonac za uspinjanje poponca i drugih korova. One ometaju i primenu herbicida u redu. Ovom rezidbom možemo mnogo uticati na formiranje oblika kod mladih stabala, uklanjanjem pavoditeljice npr. ili povijanjem, razapinjanjem, vezivanjem mladih grana a sve u cilju pretvaranja nerodnih stabala u rodna.

Dešava se pojava da u osnovi novoformiranog letorastasta imamo formiran jedan ili više plodova. Da li taj letorast ukloniti ili ne, pitanje je. Da li taj letorast svojom lisnom masom hrani plod ili uzima hranu njemu namenjenu. Imajući u vidu da u ishrani jednog ploda treba da postoji 40 do 50 normalno razvijenih listova na rezaču je da odluči, da li letorast da ukloni ili samo skrati.

Pored uklanjanja letorasta postoji potreba njihovog ograničenja u porastu. Najčešće je to slučaj kod formiranja oblika kod mladih voćaka. To se izvodi uklanjanjem lisne rozete na vrhu letorasta tj. **pinsiranjem**. Na ovaj način potencira se bočno grananje i formiranje prevremenih rodničkih grančica. Ovo je značajno za rasadničarsku proizvodnju.

Važno je napomenuti da je letnja rezidba vrlo značajna mera i treba je znalački primeniti naravno kao i zimsku rezidbu. Moramo biti umereni i ne dozvoliti da jakim rezidbom plodove izložimo prekomernom osunčavanju.

Takođe letnjom rezidbom se uklanjaju i posledice ERVINIJE ali se rezidbom ervinija može i raširiti. Ovo je značajno za područja gde je ona prisutna svake godine. Zato moramo imati u vidu mere dezinfekcije svog alata koji koristimo pri rezidbi.

Radulović Andrija dipl.ing

Bloč virus maline (RLBV)

Stručnjaci *Instituta za voćarstvo u Čačku* obavili su ispitivanje na području Ivanjice i Arilja uticaja novootkrivenog virusa maline na prinose i kvalitet plodova ovog voća. I u drugim opštinama Zlatiborskog okruga u 2015. godini nastavlja se ispitivanje ovog virusa.

Dosadašnja ispitivanja *Instituta za voćarstvo* su pokazala veliku prisutnost *Bloč virusa* maline, koji bi se mogao nazvati i virusom *zamrljanosti lista*.

Ono što je interesantno takve simptome na izdancima i listovima pripisivane su štetnom dejstvu *eriofidne grinje*. Korišćene su značajne količine *akaricidnih sredstava*, međutim, efekat dejstva je izostao. Bukvalni prevod naziva ovoga virusa sa engleskog jezika jeste *zamrljanost lista maline*.

Prvi simptomi su difuzno žutilo po listu, list nema zdrav izgled, primećeno je i da se smanjuje plod maline. Plodovi sa takvih izdanaka su dosta slađi.

Detekcija i identifikacija virusa se nastavlja na terenu. Za širenje novih zasada koristiti zdrav sertifikovan materijal. Na malini je detektovano oko 15 virusnih oboljenja tako da zdrav bezvirusan sadni materijal je preduslov uspešne proizvodnje.

Zorica Lazić, dipl.ing.

Ambrozija

Ambrozija (lat. *Ambrosia artemisifolia*) je invaziona korovska vrsta, rasprostranjena skoro u celom svetu. Predstavlja izuzetno veliki problem kako za poljoprivredu, tako i za stanovništvo izazivajući svojim polenom jake alergijske reakcije.

Ambrozija je jednogodišnja biljka, koja u povoljnim uslovima spoljašnje sredine može da dostigne 2m. Koren je vretenast, stablo uspravno, razgranato, sa grubim dlačicama, na preseku četvorouglasto. List je perasto deljen, režnjevito i obrastao svetlim mnogobrojnim dlakama. Cvetovi su sakupljeni u jedнопolne glavičaste cvasti na vrhu stabla i grana. Cveti od jula do septembra. Plod je jajasta ahenija. Seme može da opstane u zemljištu i do 40 godina.

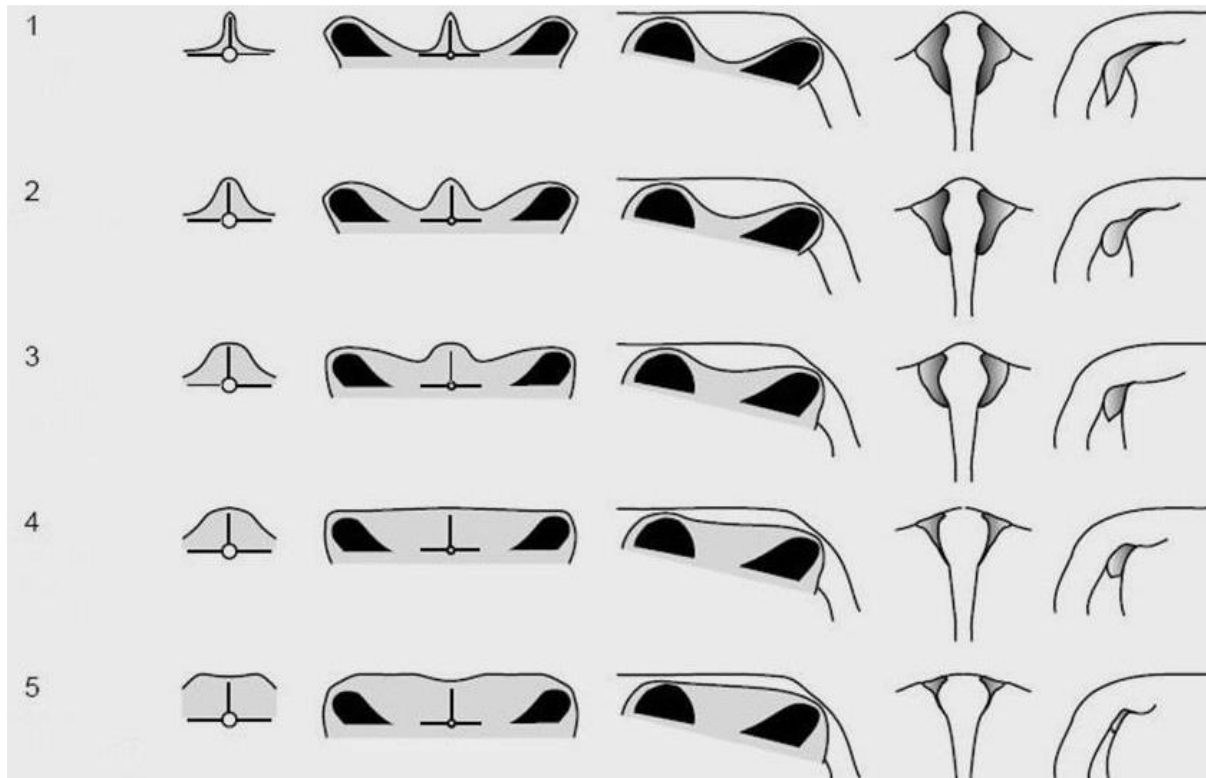

Suzbijanje se vrši mehaničkim i hemijskim putem u periodu pre cvetanja. Mehaničko suzbijanje podrazumeva čupanje čitavih biljaka i kosidba do 5cm iznad površine zemlje. Hemijsko suzbijanje se obavlja nekim od totalnih herbicida čija je aktivna materija *glifosat*, doza primene 3-12l po ha.

Milena Ćirić, dipl.ing.

Kontrola ishrane krava i ocenjivanje telesne kondicije

Ocena telesne kondicije je važan pokazatelj efikasnosti ishrane krava, a usled jednostavnosti rutinski se primenjuje u mnogim zemljama. Adekvatne telesne rezerve (masno tkivo) povećavaju proizvodnju mleka, efikasnost u reprodukciji i produžuju vek iskorišćavanja grla. Telesna kondicija krava se ocenjuje od 1 do 5 (sa međuocenama 2,5; 3,5 i 4,5). Preterano debele ili mršave krave su u velikoj meri izložene riziku da se kod njih jave metabolički problemi, smanji proizvodnja mleka, pogorša koncepcija i nastanu problemi pri telenju. Ugojene krave (npr. ocena telesne kondicije 3,75) u odnosu na krave u normalnoj kondiciji imaju u sledećoj laktaciji **gotovo tri puta** više problema u reprodukciji. Brze promene u telesnoj kondiciji ili neadekvatna kondicija tokom početne faze laktacije može da dovede do ozbiljnih zdravstvenih problema.

Izgled karličnog dela krave i ocena telesne kondicije

U vreme teljenja ocena telesne kondicije krave treba da bude 3,0-3,5. U toku prvih 4 nedjelje po teljenju kondicija ne sme da padne ispod 2,5-3,0 (kod visokoproizvodnih krava može i do 2,0). Ako dođe do naglog pada kondicije u ovom periodu, a krava je u drugom pogledu zdrava, treba videti da li je obrok adekvatan u pogledu osnovnih komponenti.

U toku početne faze laktacije krave treba da imaju ocenu telesne kondicije 2,5-3,0. Ako veći broj grla, koja nisu visokoproizvodna padne na ocenu 2,0, treba proveriti da li je sve u redu sa konzumiranjem hrane. Ako krave ostaju u dobroj kondiciji (3-3,5), a ne dostižu visok nivo proizvodnje, treba proveriti da li su u obroku adekvatno izbalansirani proteini, minerali i vitamini.

U srednjem delu laktacije preporučuje se ocena 3,0. Obrok treba da zadovoljava ili malo prebacuje potrebe krave u energiji, kako bi se stvarale telesne rezerve. Ako krave počnu znatnije da povećavaju kondiciju (3,5-4,0) ili, naprotiv, da je gube (2,0-2,5), treba korigovati koncentraciju energije u obroku.

Na kraju laktacije (poslednja dva meseca) preporučuje se ocena telesne kondicije 3,5. U tom periodu treba potpuno obnoviti telesne rezerve, ali bez preterane gojaznosti. U ovom periodu se povećanjem ili smanjenjem koncentracije energije u obroku može postići željeni cilj. Preterana gojaznost krava obično se javlja tokom poslednjih meseci laktacije kada se proizvodnja mleka smanjuje a količina koncentrata u obroku ostaje na ranije utvrđenom nivou.

Treba uvek imati u vidu da nedovoljno konzumiranje hrane, niska proizvodnja mleka, problemi u reprodukciji, pa i neke bolesti mogu uspešno da se preduprede time što će krave u vreme teljenja biti u odgovarajućoj telesnoj kondiciji, kao i adekvatnom ishranom u periodu posle toga.

Nebojša Đurić, dipl.ing.

Uklanjanje starih izdanaka i privremeno vezivanje jednogodišnjih izdanaka u malinjacima posle berbe

Stari izdanci posle sazrevanja plodova smanjuju vegetativnu aktivnost i do kraja vegetacije potpuno se suše. Da bi se smanjila opasnost prelaska bolesti i štetočina sa starih na mlade izdanke kao i da bi se oslobodio prostor i omogućilo bolje prozračivanje i više svetlosti za razvoj mladih izdanaka, potrebno je 10 dana posle berbe stare izdanke odseći do osnove, izneti ih iz malinjaka i spaliti.

Ako u to vreme vladaju velike žege ili se one predviđaju, odsečene izdanke treba ostaviti nekoliko nedelja da prave tzv., šareni hlad,, a tek zatim odvezati ih od žice, pažljivo izneti iz malinjaka i spaliti.

Kada se iseku i iznesu stari izdanci koji su doneli rod potrebno je izvršiti privremeno vezivanje jednogodišnjih izdanaka ostavljenih za narednu godinu. To se obično vrši kada izdanci dostignu visinu od 1 m i više i kada počnu da padaju u međuredni prostor.

Ova mera je korisna iz više razloga i to: dobro je provetravanje, izdanci nastavljaju normalan uspravan rast, smanjena je mogućnost zaraze prouzročivačima bolesti, normalno je dozrevanje i ulazak u period zimskog odmora, olakšana međuredna obrada i druge agrotehničke mere u zasadu. Polegli izdanci najčešće prekinu porast vrhom a iz pupoljaka na ispupčenom delu dolazi do porasta bočnih grana, što nije poželjno. Zbog pleglih izdanaka nemoguća je obrada mašinama, samim tim razvijaju se korovi a vlaga se zadržava u zoni oko izdanaka što ima za posledicu veću opasnost od infekcije patogenima kod ostavljenih izdanaka za rod u narednoj godini.

Vezivanje se obavlja kanapom od stuba do stuba, bez pojedinačnog vezivanja za žice. Privremeno vezane izdanke treba osloboditi veza u jesen pre dolaska snegova i hladnijih vetrova.

Nebojša Brzaković, dipl.ing.

Obroci u fazi teljenja i normalizacija ishrane

Pred samo teljenje potrebno je koncentrat smanjiti na $\frac{1}{2}$ ili ih potpuno ukinuti. Na dva do tri dana pred partus i isto toliko posle grlo jede malo. Posle toga se ishrana polako normalizuje. Tokom prve dve do tri nedelje laktacije daje se ista hrana kao pre teljenja. Prvi dan po teljenju daje se malo koncentrata (najbolje su mekinje) i manja količina kvalitetnog sena. Zatim se količina dnevnog obroka postepeno povećava sve do 10-14 dana, kada grlo prelazi na pun obrok, koji zadovoljava uzdržne i produktivne potrebe. Potom se kreće sa avansiranjem obroka u smislu stimulacije na maksimalnu proizvodnju mleka. To je obično povećana količina koncentrata koja odgovara potrebama za proizvodnju 2-3kg mleka. Maksimalna mlečnost se postiže do osam nedelja i tada krava treba da dostigne konzumiranje koje odgovara njenoj dnevnoj proizvodnji mleka. Znači u prvim nedeljama laktacije mlečne krave delimično pokrivaju potrebe za proizvodnju mleka, dok ostatak potreba za proizvodnju nadoknađuju iz telesnih rezervi.

Kod krava u laktaciji veoma su velike potrebe u vodi. Ukupne potrebe u vodi zavise od: telesne mase, uzrasta, visine proizvodnje, ishrane i ambijetalnih uslova. Najbolje je da voda kravama bude stalno na raspolaganju (po volji). Smatra se da su potrebe krave za vodom zadovoljenje sa 4-6l po kg konzumirane suve materije obroka što kod grla u laktaciji iznosi 50-150l na

dan. Takođe može se očekivati da krave piju oko 4l vode za svaki kg proizvedenog mleka. Ova vrednost znatno varira u zavisnosti od temperature ambijenta, tako da pri temperaturi nižoj od +10⁰c iznosi 3,5l/kg, na +15⁰c iznosi 4,0 l/kg, na +20⁰c iznosi 4,5l/kg i na +27⁰c iznosi 5,5 l/kg SM. Na temperaturama ispod nule količina potrebne vode opada na 2-4 l/kg SM.

Dejan Stanković dipl.ing.

Podizanje kupinjaka

Kupina je višegodišnja žbunasta listopadna biljka, koja ima korenov sistem I jednogodišnje I dvogodišnje izdanke. U prvoj godini koren razvija nadzemne izdanke koji u drugoj godini od pupoljaka u pazuhu listova obrazuje rodne grančice koje cvetaju I donose rod. Koren kupine je plitak, žiličast, slabo razgranat, mada nekad dostiže dubinu I do 1 metra. Sastoji se iz podzemnog stable I razgranatih skeletnih žila, iz kojih se razvijaju izdanci. Korenov sistem kupine se razvija mnogo dublje u zemlji, nego koren maline, pa je zato dosta otporniji na sušu nego malina. Zato se kupina može gajiti I u krajevima gde malina ne može zbog suše.

Podizanju zasada kupine mora se posvetiti velika pažnja, je rod pravilnog izbora mesta, položaja, pripreme zemljišta, kao I pravilnog izbora sorte u velikoj meri zavisi I rentabilnost gajenja ove culture. Kao višegodišnja kultura, kupina ostaje na istom mestu 10-15 godina, zato je važno da se za podizanje kupine odabere pogodno mesto. Kupinjake treba podizati u blizini puta, naseljena sela, gde se može obezbediti radna snaga za berbu. Od značaja je I blizina hladnjača I drugih preradnih kapaciteta u kojima će se vršiti duboko zamrzavanje I prerada plodova. Kupina se može gajiti na svim ekspozicijama terena, ali joj ipak najbolje odgovaraju nagibi gde se ne zadržava voda I hladan vazduh. U južnim krajevima kupunu treba saditi na severnim I severozapadnim terenima, dok u severnim krajevima bolje je saditi na južnim I jugoistočnim položajima.

Kupini najviše odgovara srednje teška, duboka zemljišta koja dobro akumuliraju I čuvaju vlagu sa ph oko 6. Laka I peskovita zemljišta slabo zadržavaju vlagu I obično su siromašna u organskim materijama. Teška zemljišta su nepovoljna za gajenje kupine, na njima su prinosi niski a kvalitet plodova slab. Osnovno je da se prvo pripremi zemljište za sadnju, Zemljište se prvo očisti od korova, panjeva, žila, a zatim se pristupi đubrenju, odnosno unošenju organskih I mineralnih đubriva. Količina đubriva zavisi od preporuke za đubrenje nakon urađene analize zemljišta. Oranje zemljišta za podizanje kupinjaka obavlja se rano u jesen na dubini 30-40cm. Posle oranja zemljište se poravna I usitni drljačom ili tanjiračom, pa se onda pristupi sađenju.

Snežana Janjić, dipl.ing.

Hranljiva i upotrebna vrednost plodova kupine

Hranljiva vrednost ploda kupine najbolje se može oceniti kroz njegov hemijski sastav u pogledu sadržaja šećera, fruktoza je dominantno zastupljena. U strukturi organskih kiselina, dominiraju jabučna i limunska, ali su njihovi sadržaji različiti. Procentualna zastupljenost ukupnih kiselina u plodu kupine kreće se od 1,02 do 4,22%. Sadržaj kiselina odražava se na

BILTEN 2015.

ukus ploda, koji zavisi od izbalansiranog odnosa šećera i kiselina. Organske kiseline su korisne za stabilizaciju askorbinske kiseline i antocijana, zbog čega su veoma važni u formiranju boje ploda i produžetku skladišne sposobnosti svežih i prerađenih plodova.

Prosečan sadržaj vitamina C u plodu kupine kreće se u rasponu od 14 do 31 mg/100 g, a sadržaj ostalih vitamina u plodu kupine pokazuje niže vrednosti.

Sadržaj pektinskih materija kreće se od 0,39% do 0,66%. Plodovi sa više pektina pogodniji su za preradu.

Od mineralnih materija plod sadrži 0,30 do 0,58%, najviše su zastupljeni kalijum, kalcijum, fosfor, magnezijum i gvožđe.

U plodovima komercijalnih sorti kupine dokazan je povišen sadržaj antioksidativnih komponenti (antocijana i drugih fenolnih jedinjenja). Dokazano je da među jagodastim voćkama kupina poseduje najveći antioksidativni kapacitet, koji je rezultat visokog sadržaja fenolnih kiselina i flavonoida, posebno antocijana.

Plod kupine se koristi za potrošnju u svežem stanju. Najbolje su sorte slatkog do slatkonakiselog ukusa i prijatne arome. Kupina je izvredna sirovina za industrijsku preradu u različitim oblicima: sok, sirup, džem, vino, slatko. U zamrznutom stanju plodovi kupine se mogu koristiti tokom čitave godine.

Kupina ima i značajna lekovita svojstva, a u te svrhe pored ploda koriste se i list i koren. Svež plod i sok odlična su laksativna sredstva, regulišu krvni pritisak, poboljšavaju krvnu sliku i jačaju otpornost organizma. Izvanredan napitak predstavlja kupinovo vino kao i čaj od kupine koji se koristi protiv bolesti i upala desni.

Plod kupine je bogat prirodnim pigmentima – antocijanima koji su neophodni antioksidanti značajni u sprečavanju kancerogenih i kardiovaskularnih oboljenja.

Korišćenje plodova kupine u svakodnevnoj ishrani je preporučljivo pa čak i neophodno.

Ana Prokić, dipl.ing.

Stanje useva

Učestale visoke temperature nepovoljno će uticati na ratarske kulture ako u skorije vreme ne bude padavina. Usled nemogućnosti navodnjavanja očekuje se isključivanje drugog otkosa na livada i trećeg otkosa na lucerištima.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Suzbijanje korova na strništu

Ova mera se preporučuje u cilju "oporavka" problematičnih njiva gde se godinama javljaju višegodišnji, rizomski korovi (divlji sirak, pirevina, zubača, divlja nana, palamida, konjsko zelje, poponac, ladolež, rastavić i dr.). Primenom ove mere se izbegavaju skupe, a često i nedovoljno efikasne mere suzbijanja rizomskih višegodišnjih korova u usevima tokom vegetacije u narednoj godini.

Kod ovog posla je potrebno sačekati da korovske biljke posle žetve strnih žita ili drugih useva kraće vegetacije dovoljno odrastu (10-20 cm).

Uskolisni korovi su najosetljiviji u fazi intenzivnog porasta do pred cvetanje a poponac i ladolež u fazi cvetanja. Ovde treba obratiti pažnju da korovi ne prerastu odnosno da ne donesu zrelo seme, koje bi se rasejalo po njivi i sledeće godine ponovo ugrozilo naredni usev.

Za suzbijanje korova na strništu preporučuje se upotreba nekog od sledećih herbicida:

GLIFOSAV- 480

GLIFOL

CLINIC-480 SL

GLIFOMARK

AGROGLIFOSAT ECO

GLYPHOGAN 480 SL

GLITOTAL u dozi 5-12 l/ha uz utrošak vode od 200 do 400 l/ha

Sva preporučena sredstva sadrže 480 g/l glifosata kao aktivne materije i primenjuju se u navedenoj dozi. Koja će se doza primeniti zavisi od korovske flore na parceli. Korovi kao što su poponac, ladolež, palamida, zubača ili divlja kupina suzbijaju se sa dozom od 10-12 l/ha uz utrošak vode od 300-400 l/ha.

Najpovoljniji period za suzbijanje divlje kupine- ostruge u njivama, zasadima, međama ili ruderalnim staništima je kraj avgusta i početak septembra.

Na strništima gde se ustanovi pojava korovske vrste ambrozije, primena ovih herbicida je obavezna mera i to pre početka cvetanja.

Za lokalno suzbijanje po metodu selektivnog-probirnog prskanja preporučeni herbicidi se mogu primeniti u koncentraciji od 2,0-2,5 %.

Herbicid se usvaja lišćem izniklih korova i kreće se naniže i naviše kroz biljku do korena, rizoma i ostalih biljnih delova, nagomilava se u tačkama porasta i blokira rast. Preparat nema herbicidno delovanje preko zemljišta i nema ograničenja za naredne biljke u plodoredu.

Simptomi delovanja herbicida su vidljivi posle 10-15 dana a zemljište se može obrađivati 20 dana nakon prskanja.

Milenko Gavrilović, dipl.ing.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

Cene žive stoke u Srbiji 20.-26.07.2015

Cene žive stoke na stočnim pijacama				Klanične cene žive stoke			
Životinje	težina	rasa	Dominantna cena	Životinje	težina	rasa	Dominantna cena
Dviske	Sve težine	Sve rase	140-180	Bikovi	Preko 500kg	HF	230
Jagnjad	Sve težine	Sve rase	200-290	Bikovi	Preko 500kg	SM	200-245
Jarad	Sve težine	Sve rase	150-230	Jagnjad	Sve težine	Sve rase	230-270
Junad	preko 480kg	SM	200	Junad	Do 300kg	Sve rase	
Junad	350-480kg	Sve rase	220-230	Junad	350-480kg	Sve rase	205-230
Bikovi	Preko 500kg	SM		Junad	Preko 480	Sve rase	220-240
Krave za klanje	Sve težine	SM	140-150	Krave za klanje	Sve težine	SM	140-180
Krmače za klanje	Preko 130kg		100-150	Krmače za klanje	Sve rase		110-130
Ovce	Sve težine	Sve rase	110-150	Ovce	Sve težine	Sve rase	130-140
Prasad	16-25kg	Sve rase	160-280	Prasad	16-25kg	Sve rase	180-250
Prasad	Do 15kg	Sve rase	200-280	Prasad	Do 15kg	Sve rase	
Tovljenici	80-120kg	Sve rase	140-160	Tovljenici	80-120kg	Sve rase	130-185
Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	120-160	Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	110-150
Telad	80-	SM	330-450	Telad	80-	SM	340-450

BILTEN 2015.

	160				160		
Koze	Sve težine	Sve rase	120-130	Šilježad	kg	Sve	150

Cene žitarica i stočne hrane na produktnoj berzi 20.-26.07.2015.god. u Srbiji.

Kukuruz	pšenica	Soja	Suncokretova sačma
19.03-19,8din/kg	19,25-19,8 din/kg	44-45,10din/kg	Din/kg

Cene povrća u Srbiji kvantaške pijace zaključno sa 20.-26.07.2015.god.

Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg	Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg
Boranija	50-80	Kupus	10-20
Brokoli	130-140	Luk beli	160-250
Grašak		Luk crni mladi	
Karfiol	60-70	Luk crni	30-35
Krastavac	15-20	Paprika babura	40-80
Krompir	20-35	Paprika šilja	50-55
Patlidžan	50	Paradaiz	30-35
Pasulj beli	200	Tikvice	30
Praziluk		Zelena salata (komad)	20-23
Spanać	140	Šargarepa	30-40

Cene voća u Srbiji sa kvantaške pijace 20.-26.07.2015.godine

Vrsta	Jedinica mere din/kg	Vrsta	Jedinica mere din/kg
Jabuka -Ajared	90-100	Malina	250-280
Jabuka Delišes	90	Nektarina	100
Jabuka –G.Smith	95-100	Orah	1200-1300

BILTEN 2015.

Kruška	80-90	Nektarina	35-50
Breskva	35-50	Šljiva	35-60
Kajsija	90-120	Trešnja	150

Izdavač:

„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE“ DOO Užice

Tiraž:

300 primeraka